

POSTANOWIENIE

Dnia 23 kwietnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Dariusz Kłodnicki
Sędzia SA:	Sławomir Jurkowicz
Sędzia SA:	Janusz Kaspryszyn (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2012 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z wniosku uprawnionego: (...) *sp. z o.o. we W.*

z udziałem obowiązanego: **R. S.**

o udzielenie zabezpieczenia

na skutek zażalenia obowiązanego

na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 23 stycznia 2012 r., sygn. akt X GCo 11/12

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie I w ten tylko sposób, że wpisać pomiędzy orzeczone w podpunktach a i b punktu I tego postanowienia sposoby zabezpieczenia spójnik „bądź”;

2. w pozostałej części zażalenie oddalić.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy we Wrocławiu w punkcie I udzielił uprawnionemu (...) sp. z o.o. we W. zabezpieczenia powództwa o zapłatę kwoty należności głównej w wysokości 163.751,19 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 8.12.2011 r. do dnia 18.01.2012 r. w skapitalizowanej wysokości 2.449,54 zł oraz przewidywanymi kosztami procesu w kwocie 11.788 zł, przed wytoczeniem takiego powództwa, przez:

a. zajęcie 500 (pięćset) udziałów posiadanych przez R. S. w spółce (...) sp. z o.o. we W., wpisanej do Rejestru Przedsiębiorców KRS prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla W. Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS (...) oraz zajęcie 2000 (dwa tysiące) udziałów przysługujących R. S. w spółce (...) sp. z o.o. we W., wpisanej do rejestru Przedsiębiorców KRS prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla W. Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS (...),

b. zajęcie sumy uzyskanej z egzekucji prowadzonej do wymienionych w punkcie a udziałów w spółkach, należących do R. S., przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w Ś.A. M. w sprawach KM 675/11 i 768/11.

W punkcie II zaskarżonego postanowienia Sąd I Instancji wyznaczył uprawnionemu termin dwóch tygodni do wniesienia powództwa o zapłatę kwot wskazanych w punkcie I, pod rygorem upadku zabezpieczenia.

Obowiązany zażaleniem (k. 197-204) zaskarżył powyższe orzeczenie w całości i wniósł o jego zmianę przez oddalenie wniosku o zabezpieczenie, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania, a także wniósł o przeprowadzenie dowodów z załączonych do zażalenia dokumentów.

Skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj.:

- art. 738 k.p.c., przez zabezpieczenie roszczenia uprawnionej w sposób przekraczający granice wniosku – tj. na oba sposoby wnioskowane przez nią alternatywnie;

- art. 730¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 738 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., przez przyjęcie, że roszczenie uprawnionej jest uprawdopodobnione, gdy z dokumentów dołączonych do wniosku nie wynika, aby roszczenie to dotyczyło obowiązanego w kwocie wskazanej przez uprawnioną;

- art. 730¹ § 1 i 2 k.p.c., przez przyjęcie, że uprawniona posiada interes prawny w zabezpieczeniu roszczenia, gdy przedłożone dowody nie wskazują ani na fakt prowadzenia przeciwko obowiązanemu postępowania karnego ani też istnienie innego roszczenia wobec uprawnionego z tytułu realizacji umowy pożyczki.

W odpowiedzi na zażalenie uprawniona wniosła o jego oddalenie.

Sąd Apelacyjny, zważył co następuje:

Zażalenie pozwanego jedynie w nieznacznej części zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż na gruncie przepisów zawartych w art. 730 i nast. k.p.c., celem udzielenia zabezpieczenia jest zwiększenie skuteczności postępowania cywilnego poprzez zapewnienie, że pomimo upływu czasu koniecznego dla rozstrzygnięcia sprawy możliwym będzie osiągnięcie zamierzonych przez stronę celów tego postępowania. W tym też szeroko pojmowanym zakresie dokonywać należy oceny łącznego zaistnienia przesłanek określonych w art. 730¹ § 1 k.p.c., a warunkujących udzielenie zabezpieczenia w postaci uprawdopodobnienia roszczenia i interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, zdefiniowanego w § 2 cytowanego przepisu. Przy czym art. 730¹ § 1 k.p.c. nie nakłada na stronę obowiązku udowodnienia dochodzonego roszczenia, czy też jego uprawdopodobnienia w stopniu granicznym z pewnością, a wymaga jedynie by prima facie występowała szansa na jego istnienie.

Mając na uwadze powyższe oraz dokumenty załączone przez uprawnioną do wniosku zgodzić się należy z oceną Sądu Okręgowego, iż uprawdopodobniła ona, iż przysługuje jej wobec obowiązanego roszczenie o zapłatę kwoty 163.751,19 zł, jak i interes prawny w udzieleniu jej zabezpieczenia.

Uprawniona spółka za pomocą załączonych do wniosku wyciągów z rachunków bankowych i dokumentów kasowych uprawdopodobniła, że obowiązano pobierał na swoje potrzeby środki pieniężne zgromadzone na rachunku spółki. Z dokumentów tych wynika m.in., iż obowiązano wypłacał z rachunku spółki w okresie od stycznia 2010 r. do 20 maja 2011 r. sumy pieniężne w różnej wysokości, bez wskazania w dyspozycji wypłaty, na co będą one przeznaczone, a wątpliwości budzi także w kontekście potrzeb spółki zakres zakupów. Niewątpliwie powyższe transakcje będą przedmiotem szczegółowej analizy Sądu rozpoznającego roszczenie uprawnionej, także w kontekście okoliczności podniesionych przez obowiązanego w zażaleniu, a dotyczących tego, że wydatki te zostały spożytkowane na potrzeby uprawnionej spółki. Jednakże na obecnym etapie postępowania w kontekście treści załączonych przez strony dokumentów nie da się prima facie wykluczyć tego, że roszczenie formułowane przez uprawnioną pod adresem obowiązanego, a oparte na treści art. 293 k.s.h., nie ma szans na uwzględnienie, a więc że nie zostało ono uprawdopodobnione.

Mając bowiem na uwadze załączone do wniosku dokumenty, w tym również treść uchwały podjętej w dniu 16 grudnia 2011 r. (k. 38); zawiadomienie o wszczęciu śledztwa (k. 153), uznać należy, iż roszczenie wnioskodawcy w stosunku do uczestnika postępowania zostało uprawdopodobnione. Oczywiście powyższa ocena, nie przesądza jeszcze o ostatecznym wyniku sporu stron, jednak jest wystarczająca dla uwzględnienia wniosku uprawnionej o udzielenie zabezpieczenia. Zwrócić przy tym trzeba uwagę, ustosunkowując się do twierdzeń skarżącego zawartych w zażaleniu, iż uprawniona nie opiera swojego roszczenia, o którego zabezpieczenie w niniejszej sprawie wnioskuje, na umowie pożyczki zawartej z obowiązanym, co wynika z treści wniosku (k. 9), w którym wskazuje na marginesie, iż oprócz przedmiotowego roszczenia ma jeszcze w stosunku do obowiązanego wierzytelność z tytułu udzielonej mu pożyczki w kwocie 420.000 zł oraz w kwocie 39.388,41 zł z tytułu świadczenia nienależnego. Tym samym okoliczności związane z ewentualnym rozliczeniem przez strony umowy pożyczki, na które powołuje się skarżący w zażaleniu nie mają istotnego znaczenia dla oceny zasadności przedmiotowego wniosku uprawnionej, który z umową tą nie jest powiązany.

Nadto skarżący w zażaleniu podnosi, iż część z dokonanych wypłat z środków spółki, w łącznej kwocie 64.694,75 zł, objętych roszczeniem uprawnionej zostało zrealizowanych na rzecz innych osób (tj. m.in. M. M., E. S., E. S., J. B.), zatem nie może on za nie odpowiadać. Powyższa okoliczność nie przesądza jednak o braku prawdopodobieństwa roszczenia uprawnionej, co do zasady, a tylko taka ocena mogłaby skutkować oddaleniem przedmiotowego wniosku. Niezależnie od powyższego zwrócić też trzeba uwagę, iż z samego faktu pełnienia swoich funkcji członkowie zarządu mają obowiązek sprawowania generalnej pieczy nad całością interesów spółki, co obejmuje także należytą dbałość o to, by inne osoby nie uszczuplały wskutek swoich nieuprawnionych działań majątku spółki.

Podzielić również należy ocenę Sądu I instancji, iż uprawniona uprawdopodobniła interes prawny w udzieleniu jej niniejszego zabezpieczenia. Uprawdopodobniła ona bowiem, iż jedynymi realnymi składnikami majątku obowiązanego są udziały w spółkach, o których zajęcie wnosi, czego obowiązanym w zażaleniu nie kwestionuje, a nadto, iż aktualnie z udziałów tych toczą się przeciwko obowiązanemu z wniosku innego wierzyciela postępowania egzekucyjne.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny za nieuzasadnione uznał zarzuty skarżącego dotyczące naruszenia art. 730¹§ 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 738 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., za pomocą których kwestionował on dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę roszczenia uprawnionej jak i jej interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Jedynie na częściowe uwzględnienie, w ocenie Sądu Odwoławczego, zasługiwał zarzut skarżącego dotyczący naruszenia art. 738 k.p.c.

Uprawniona bowiem wnioskowane przez siebie sposoby zabezpieczenia, tj. zajęcie udziałów obowiązanego w spółce (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o., jak i zajęcie sumy uzyskanej ze zbycia tych udziałów połączyła spójnikiem „bądź”, co sugeruje, że w tym zakresie sformułowała żądania alternatywnie. W takim zaś przypadku Sąd władny jest uwzględnić takie żądania, zaś „wybór” (aktualizacja) jednego z alternatywnie żądanych sposobów zabezpieczenia odbędzie się na etapie wykonywania orzeczenia.

Zważyć należy, iż sytuacji gdyby doszło już do sprzedaży przedmiotowych udziałów w postępowaniu egzekucyjnym zabezpieczenie przez Sąd roszczenia uprawnionej jedynie przez zajęcie udziałów obowiązanego w tych spółkach mogłoby okazać się nieskuteczne (tj. niemożliwe do wykonania). Niemniej jednak w takim przypadku skutecznym sposobem zabezpieczenia byłoby zajęcie sumy uzyskanej ze sprzedaży tych udziałów.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić trzeba, iż specyfika niniejszej sprawy, w której to na skuteczność żądanych przez uprawnioną sposobów zabezpieczenia i możliwość ich zastosowania wpływ ma przebieg trwającego postępowania egzekucyjnego, wymaga uwzględnienia wniosku uprawnionej w całości, w takiej formie w jakiej został on przez nią sformułowany.

Podkreślić przy tym wypada (na co słusznie zwraca uwagę uprawniona w odpowiedzi na zażalenie), że niemożliwe jest skorzystanie przez nią z obu sposobów zabezpieczenia jednocześnie, gdyż drugi z orzeczonych sposobów

zabezpieczenia zaktualizuje się dopiero w momencie, gdy zajęcie udziałów (pierwszy sposób) będzie niemożliwe, z uwagi na to, że udziały te nie będą należeć już do obowiązanego. Mając zaś na uwadze, zgodnie z treścią art. 730¹ § 3 k.p.c., iż Sąd przy wyborze sposobu zabezpieczenia winien uwzględnić interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę, uznać należało, iż wniosek uprawnionej podlega uwzględnieniu w całości. Z tych też względów konieczne było wstawienie pomiędzy orzeczone w podpunktach a i b punktu I zaskarżonego postanowienia sposoby zabezpieczenia spójnika „bądź”, który wyraźnie wskazuje, iż orzeczone sposoby zabezpieczenia (w pkt I ppkt a i ppkt b) stanowią alternatywę rozłączną. Inaczej rzecz ujmując, w przypadku wykonania przez uprawnionego pierwszego sposobu zabezpieczenia dezaktualizuje się drugi, zaś w przypadku wykonania drugiego dezaktualizuje się pierwszy. Sąd I instancji w treści swojego orzeczenia spójnika tego nie zawarł dlatego też należało zmienić w tym zakresie jego rozstrzygnięcie.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, iż zażalenie skarżącego zasługuje na uwzględnienie jedynie w części, w jakiej zmierza do tego by orzeczone zabezpieczenie odpowiadało dokładnie treści wniosku, w pozostałym zaś zakresie zażalenie to okazało się nieuzasadnione.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono jak w punkcie 1 sentencji. W pozostałej zaś części zażalenie, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., oddalono, o czym orzeczono w punkcie 2 postanowienia.

bp